НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЕКОЛОГІЇ КАРПАТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Інституту екології
Карпат НАН України, д.б.н.
_____ І.М. ДАНИЛИК

Схвалено на засіданні Вченої ради Інституту екології Карпат НАН України
від 22 грудня 2020 р.
(протокол№10)

ПОЛОЖЕННЯ
про стейкхолдерів освітньо-наукової програми з підготовки здобувачів наукового ступеня доктора філософії в Інституті екології Карпат НАН України зі спеціальності 101 Екологія

ЛЬВІВ-2020

Стейкхолдери (англ. Stakeholders) – зацікавлені сторони, фізичні та юридичні особи, які мають легітимний інтерес у діяльності організації, тобто певною мірою залежать від неї або можуть впливати на її діяльність. Іноді їх називають групами інтересів або групами впливу.

Зовнішні стейкхолдери:

– держава, яка здійснює нормативно-правове регулювання діяльності ЗВО і основне замовлення на підготовку фахівців вищої освіти через розподіл державного замовлення на підготовку кадрів;

– регіональні органи державної влади та органи місцевого самоврядування;

– роботодавці (великі промислові підприємства; малі та середні підприємства; організації соціальної сфери), які зацікавлені в компетентних спеціалістах;

– освітні установи різних типів та видів, які розташовані в регіоні дислокації ЗВО;

– різноманітні громадські організації та об'єднання, які безпосередньо не пов'язані із системою освіти (політичні партії, етнічні та інші соціальні групи, творчі спілки, наукові установи тощо), але які зацікавлені у соціальному партнерстві.

Внутрішні стейкхолдери:

– різні категорії осіб, що отримують освіту (здобувачі вищої освіти) та їх батьки;

– науково-педагогічні працівники, навчально-допоміжний і адміністративно управлінський персонал.

Апріорі стейкхолдерів для:

– держави – вигідність якісної освіти полягає у патріотичному вихованні, компетентнісній підготовці громадян та їх толерантності, знятті соціальної напруги, подоланні проблем безробіття;

– бізнесу – у формуванні активного споживача на ринку благ та компетентного фахівця на ринку праці, можливості самозайнятості;

– соціуму як локальної соціальної мережі – у збереженні цінностей мікроцивілізації, досягненні загальної мети без владних відносин;

– інституту – у збереженні чи розширенні контингенту здобувачів, отже, фінансовій незалежності та високому рейтингу тощо.

Процедура (від лат. procedo – просуваюсь, проходжу) означає офіційно встановлений порядок здійснення освітньо-наукової діяльності в Інституті, послідовність дій стейкхолдерів при здійсненні участі в освітньому процесі для внесенні пропозицій для покращення якості вищої освіти в Інституті екології Карпат НАН України.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про стейкхолдерів освітньої програми (далі – Положення) є нормативним документом, що регламентує взаємовідносини між внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами, а також учасниками освітнього процесу в Інституті екології Карпат НАН України (далі – Інститут).

1.2. Положення розроблено відповідно до:

Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII;

Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII;

Постанов Кабінету Міністрів України та наказів Міністерства освіти і науки України:

«Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266;

«Питання стипендіального забезпечення», Постанова Кабінету Міністрів України від 12.07.2004 р. № 882;

«Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341;

«Про затвердження нормативів чисельності студентів, аспірантів, докторантів, здобувачів наукового ступеня кандидата наук, слухачів, інтернів на одну штатну посаду науково-педагогічного працівника у вищих навчальних закладах III і IV рівня акредитації та вищих навчальних закладах післядипломної освіти державної форми власності», Постанова Кабінету Міністрів України від 17.09.2002 р. № 1134;

«Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», Постанова Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579;

«Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», наказ Міністерства освіти і науки України від

08.04.1993 р. № 93;

«Про затвердження Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих навчальних закладів освіти», наказ Міністерства освіти і науки України від 15.07.1996 р. № 245;

Стандарту і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти ESG (2015) і ДСТУ ISO 9001:2009. Система управління якістю. Вимоги. Національний стандарт України;

1.3. Діяльність стейкхолдерів поширюється на спеціальність 101 Екологія та Інститут, де безпосередньо відбувається формування освітньої діяльності та освітнього процесу через надання пропозицій щодо освітньо-наукової програми.

1.4. Зовнішні стейкхолдери залучаються для проведення експертної оцінки якості освітніх програм спеціальностей з підприємств та установ, а також інституцій природо-заповідного фонду, де застосовуються інновації в технології, управлінні та екологічному менеджменті, а аспіранти проходять виробничу практику.

1.5. Вплив стейкхолдерів на якість освітньо-наукової програми здійснюється через роботу в Інституті та надання пропозицій щодо її відповідності нормативним документам з освіти та сучасним позитивним тенденціям у сфері виробництва та економіки до Вченої ради Інституту.

1.6. Стейкхолдери рецензують освітньо-наукову програму зі спеціальності 101 Екологія в частині фахової підготовки, але не втручаються в процедури здійснення освітнього процесу та академічної складової щодо формування результатів навчання із інтегральної та загальноосвітніх компетенцій здобувачів вищої освіти.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

2.1. Мета стейкхолдерів (груп впливу) полягає у координації діяльності здобувачів вищої освіти, адміністрації та зацікавлених сторін, а також співробітників відділу внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та інших структурних підрозділів для сконцентрованої роботи, направленої на удосконалення та покращення якості підготовки майбутніх фахівців, позитивну динаміку зростання показників якості вищої освіти в Інституті.

2.2. Завдання інституції стейкхолдерів (груп впливу):

2.2.1. Внутрішніх:

- сформувати академічну спільноту на принципах академічної доброчесності, прозорості, неупередженості та достовірності інформації;

- сприяти покращенню побутових умов здобувачів вищої освіти та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу;

- брати участь у моніторингу якості нормативних документів (освітньо-наукової програми зі спеціальності 101 Екологія, робочих програм навчальних дисциплін, методичного забезпечення освітнього процесу, тощо);

- впливати на покращення якості освітньої діяльності та якості викладання навчальних дисциплін, практичної підготовки, наукової роботи, тощо.

2.2.2. Зовнішніх:

– визначати пріоритетні напрямки впровадження інновацій у виробництві та екологічного менеджменту;

– сприяти проходженню виробничих практик та ознайомленню з інноваціями в менеджменті природоохоронних територій;

– надавати пропозиції щодо покращення якості практичної підготовки здобувачів вищої освіти та необхідних компетенцій для опанування інноваціями в технологіях та наукових розробках.

3. НАПРЯМИ ВПЛИВУ СТЕЙКХОЛДЕРІВ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЯКОСТІ ОСВІТИ

3.1. На інституційному рівні Інституту стейкхолдери мають право впливу на:

- прозорість управлінських, організаційних, кадрових процесів щодо освітнього процесу в Інституті;
- організацію вступної кампанії;
- адаптацію здобувачів вищої освіти до академічного життя;
- оптимізацію і вдосконалення інформаційних ресурсів (бібліотеки, дистанційного середовища для навчання, офіційного веб-сайту Інституту тощо);
- покращення роботи інститутських сервісів (Рада молодих учених, відділ кадрів, Вчена рада Інституту тощо;
- формування академічної спільноти, несумісної з корупцією, академічним плагіатом, самоплагіатом, фабрикацією, фальсифікацією, списуванням, обманом, хабарництвом, необ’єктивним оцінюванням;
- зв'язок з потенційними роботодавцями, організацію та рівень працевлаштування випускників;
- створення груп сприяння академічній доброчесності;
- розробку, моніторинг, періодичний перегляд освітніх програм

спеціальностей та їх зміст;

- оцінку якості професорсько-викладацького складу за такими напрямами діяльності: професійні характеристики, педагогічна діяльність, науково-дослідна, навчально-методична та організаційна робота, міжнародна мобільність;
- вибір технологій і методів викладання навчальних дисциплін;
- якість методичного забезпечення навчальних дисциплін;
- якість і об'єктивність оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти щодо компетенцій, зазначених в освітній програмі;
- якість матеріально-технічної бази спеціальності;
- якість процесу набуття практичного досвіду здобувачами вищої освіти;
- якість наукової роботи та можливість участі здобувачів вищої освіти у академічній мобільності, наукових проектах, конференціях, публікаціях тощо;
- забезпечення справедливості при розподілі стипендіальних коштів, місць у гуртожитку, відрахування здобувачів вищої освіти, переведення їх на бюджетні місця тощо.

3.3 Здобувачі вищої освіти Інституту мають право брати участь в опитуваннях, анкетуваннях, висловлювати власні оцінки і пропозиції, створювати власні сервіси, брати на себе відповідальність і впливати на забезпечення якості освіти.

4. ІНСТРУМЕНТАРІЙ ВПЛИВУ СТЕЙКХОЛДЕРІВ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1. Вплив стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності може здійснюватися:

- через участь в адміністративних структурах на рівні Інституту (загальні збори трудового колективу, Вчена рада, приймальна комісія тощо);
- через Раду молодих вчених;
- колективно (ініціативні групи);
- індивідуально.

4.2. Вивчення пропозицій внутрішніх стейкхолдерів щодо покращення якості вищої освіти в університеті може здійснюватися через:

- опитування, репрезентативне опитування;
- анкетування;
- дискусію;
- публічні виступи;

- скриньки для пропозицій;
- відкриті форуми з учасниками освітнього процесу, тощо.

4.3 Ініціювання внутрішніх стейкхолдерів до проведення опитувань здобувачів вищої освіти щодо покращення якості освітньої діяльності та вищої освіти.

4.4. Участь внутрішніх стейкхолдерів у процедурах забезпечення та покращення якості освіти через їх співпрацю з відповідальними за певну процедуру і захід. Відповідно до процедур – директор Інституту, заступник директора з наукової роботи, завідувачі відділів, гарант освітньо-наукової програми, керівник проектної групи з розробки освітньої програми, викладачі, структурні підрозділи, що забезпечують супровід освітнього процесу.

4.5. Зобов'язання адміністрації Інституту забезпечити прозорість і публічність опитувань здобувачів вищої освіти (наявність публічної і прозорої уніфікованої інформаційної системи на сайті Інституту).

4.6. Звітування про результати опитування здобувачів вищої освіти щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти на Вченій раді Інституту.

4.7. Покладання контролю над виконанням рішень Вченої ради Інституту щодо врахування пропозицій стейкхолдерів з удосконалення процесів забезпечення якості освіти на відповідні структурні підрозділи та обов'язкове інформування здобувачів вищої освіти з цих питань.

4.8. Забезпечення якості освіти в Інституті здійснюється з обов'язковим виконанням наступної послідовності процедур та дій:

а) забезпечення прозорого механізму обрання студентських представників до ініціативних груп (фокус-групи);

б) організація підтримки стейкхолдерів у розвитку їх компетентності в процедурах забезпечення якості вищої освіти (забезпечення системи, семінарів, круглих столів тощо).

4.8.1. Аналіз результатів опитування здобувачів вищої освіти щодо окремих компонентів освітньої діяльності Інституту здійснюється відділом кадрів, ініціативними групами внутрішніх стейкхолдерів, із залученням, при необхідності, незалежних експертів.

4.9. Виконання заходів щодо удосконалення процесів забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти.

4.10. Структурні підрозділи Інституту за відповідними напрямами діяльності повинні:

- обмінюватися інформацією щодо проблемних питань процесів

забезпечення якості вищої освіти з оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з внутрішніми стейкхолдерами на рівні відповідальності (структурні підрозділи Інституту);

- впроваджувати пропозиції внутрішніх стейкхолдерів та публічно висвітлювати результати їх діяльності.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Положення вводиться в дію від дня його затвердження Вченою радою Інституту.

5.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням Вченої ради Інституту.

5.3. Положення публікується на офіційному сайті Інституту.